

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
22 juni 2021

Ons kenmerk

PZH-2021-777046350
DOS-2018-0008466

Bijlagen

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Zienswijze GS op initiatiefvoorstel kleine marterachtigen van vrijstellingslijst

Geachte Statenleden,

Inleiding

Bij schrijven van uw griffier op 9 februari jl. heeft u het college van Gedeputeerde Staten op grond van het bepaalde in artikel 143a, lid 4, van de provinciewet en artikel 62 van het reglement van orde in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van het initiatiefvoorstel: 'kleine marterachtigen van vrijstellingslijst'. Wij vinden het beschermen van deze soorten ook belangrijk ook al geeft het feit dat ze op de vrijstellingslijst staan wellicht een andere indruk. Wij hebben dan ook waardering voor dit initiatief wat goed past binnen de ontwikkeling van het soortenbeleid en geven een aantal overwegingen mee, die u kunt betrekken bij uw oordeel.

Algemene overwegingen

Alvorens in te gaan op een aantal specifieke onderdelen uit het initiatiefvoorstel, geven wij u graag een aantal algemene overwegingen mee.

Vrijstelling voor beheer, onderhoud, inrichting of ontwikkeling van gebieden

Wezel, hermelijn en bunzing, enkele zogenoemde kleine marterachtigen, staan momenteel op de vrijstellingslijst van de provincie. Dat betekent niet dat deze dieren vogelvrij zijn, maar dat bij een aantal specifieke activiteiten het niet verplicht is aan te tonen dat deze activiteiten niet het leefgebied van deze soorten raakt. De vrijstelling geldt, mits het gaat om handelingen die worden verricht in verband met:

- a. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting;
- b. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- c. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw; d. bestendig gebruik.

Ontwikkeling soortenbeleid Zuid-Holland

Op 18 mei 2021 bent u middels een brief (kenmerk PZH-2020-761913173) geïnformeerd over het proces ten behoeve van de ontwikkeling van een provinciaal soortenbeleid en daarbij bijgevoegde discussienotitie waarin de grove contouren van het soortenbeleid staan en de belangrijkste dilemma's en bijbehorende beleidskeuzen met betrekking tot dit nieuwe beleid worden geschetst. Een van deze beleidskeuzes (keuze 3.10) gaat over de vrijstelling voor kleine marterachtigen bij ruimtelijke ontwikkeling. Binnen het te ontwikkelen soortenbeleid is de vraag of de kleine marterachtigen van de vrijstellingslijst gehaald moeten worden reeds meegenomen. En wordt binnen dit proces ook voorgelegd aan Provinciale Staten als beleidskeuze.

Specifieke onderdelen initiatiefvoorstel PvdD

Wij hebben met interesse de beschreven voorstellen bekeken en geven op basis daarvan een aantal specifieke overwegingen mee:

- Vanuit het initiatief wordt voorgesteld om in samenwerking met de Stichting Kleine Marters en de Zoogdierenvereniging, een handreiking op te stellen voor de bescherming van de kleine marterachtigen. De inzet op een actieve bescherming delen wij en hebben om deze reden met de andere provincies Bij12 opdracht gegeven om aan de slag te gaan met het ontwikkelen van een nieuw (landelijk) kennisdocument voor de kleine marterachtigen. Dit kennisdocument moet een bijdrage leveren aan de bescherming van de kleine marterachtigen. Daarbij hebben wij vanuit Zuid-Holland aangegeven dat het van groot belang is dat het kennisdocument een praktische handreiking bevat voor het treffen van actieve beschermingsmaatregelen welke een directe bijdrage leveren aan de bescherming en opgaande trend van deze soorten.
- De wezel, hermelijn en bunzing leven een groot deel van het jaar solitair en bestrijken een relatief groot leefgebied. Van een vaste verblijfplaats is maar zelden sprake. De dieren zijn zeer mobiel en leiden soms zelfs een zwervend bestaan. Het leefgebied van een wezel varieert tussen 1 tot 10 hectare, het leefgebied van hermelijn bestrijkt enkele tientallen hectares en het leefgebied van een bunzing kan oplopen tot zelfs duizend hectare. De levenswijze van deze soorten maakt onderzoek complex en er is niet of nauwelijks aan te geven hoe de soorten gebruikmaken van een bepaald perceel waar bijvoorbeeld een herbestemming plaatsvindt. Het niet-verlenen van een vrijstelling ten aanzien van bunzing, wezel en hermelijn leidt tot onevenredige onderzoeksinspanningen, vertraging en administratieve lasten voor een initiatiefnemer (denk aan woningbouwcorporaties, gemeente, waterschappen, wegbeheerders en particulieren), terwijl desbetreffende diersoorten er niet of nauwelijks bij gebaat zijn, indien er geen vrijstelling wordt verleend. De oorzaak van de achteruitgang wordt met name veroorzaakt door de afname van de kleinschaligheid en diversiteit van het (agrarisch) cultuurlandschap.
- Zonder vrijstelling zal er vaker een ontheffing moeten worden aangevraagd voor deze soorten. Dat betekent dat de nadruk komt te liggen op locatiegebonden onderzoek en inventarisatie en eventuele mitigerende en compenserende maatregelen op de projectlocatie. Deze passieve vorm van bescherming heeft voor de betrokken soorten naar verwachting, hooguit een gering effect op de staat van instandhouding. Wij verwachten dat een meer actieve bescherming. Om deze soorten daadwerkelijk (actief)

- te beschermen, kan ingezet worden op daadwerkelijke verbetering of versterking van het leefgebied van deze soorten binnen de provincie. Door bijvoorbeeld houtwallen aan te leggen op locaties die geschikt zijn voor deze soorten. Voor deze leefgebiedenbenadering is op dit moment nog geen budget opgenomen in de begroting.
- De provincies Noord-Holland, Gelderland, Overijssel, Noord-Brabant en Zeeland hebben de soorten van de vrijstelling afgehaald. In deze provincies is een achteruitgang van deze soorten geconstateerd of zijn ze verdwenen. Dat betekent voor deze provincies dat het schrappen van de vrijstelling leidt tot een beperkte stijging van de administratieve lasten. In een provincie waar de kleine marterachtigen nog in behoorlijke aantallen voorkomen, zoals Zuid-Holland, is dat in mindere mate het geval¹.

Samenvattend geven wij u mee dat u dit voorstel zou kunnen betrekken bij beleidsvorming ten aanzien van het soortenbeleid. Hier is het opgenomen als beleidskeuze. Belangrijke overweging daarbij is de vraag of van het niet-verlenen van een vrijstelling voor marterachtigen daadwerkelijk iets oplevert en opweegt tegen de forse onderzoeksinspanningen en administratieve lasten voor een initiatiefnemer. Alles afwegend, zou het college van Gedeputeerde Staten u adviseren om het initiatiefvoorstel niet te volgen en de vrijstelling te handhaven. Indien u zich wil inspannen voor de wezel, hermelijn en bunzing adviseren wij u in te zetten op een actieve bescherming door het treffen van maatregelen ter verbetering van het leefgebied

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

--

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

¹ Verdwijnt de hermelijn uit Nederland? <https://www.naturetoday.com/intl/nl/naturereports/message/?msg=25685>